

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

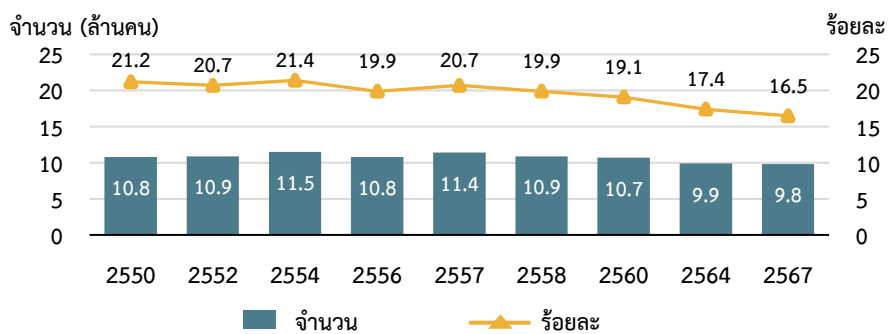
การสำรวจสถานการณ์การสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของประชากร พ.ศ. 2567

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการจัดทำโครงการสำรวจสถานการณ์การสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของประชากร พ.ศ. 2567 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ใช้ในการติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการด้านการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570) และแผนปฏิบัติการด้านการควบคุมยาสูบแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2565 – 2570) รวมทั้งใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร ผู้กำหนดนโยบายด้านสุขภาพในการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพของประชากร โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2567 สรุปผลการสำรวจที่สำคัญได้ดังนี้

1. สถานการณ์การสูบบุหรี่

พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในช่วงปี 2550 – 2567 มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยปี 2550 พบว่ามีผู้สูบบุหรี่ 10.8 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 21.2 ลดลงเหลือผู้สูบบุหรี่ 9.8 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 16.5 ในปี 2567

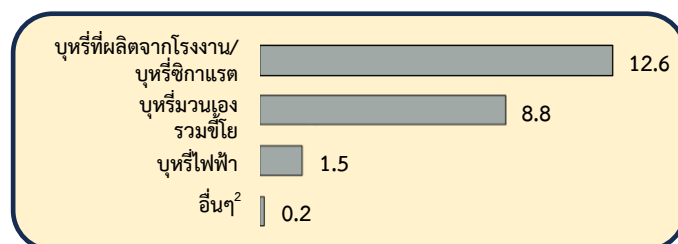
จำนวนและร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2550 - 2567

ที่มา : สำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2550 2554 2557 และ 2560
สำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2552 2556 และ 2558
สำรวจพฤติกรรมด้านสุขภาพของประชากร พ.ศ. 2564
สำรวจสถานการณ์การสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของประชากร พ.ศ. 2567

เมื่อพิจารณาประเภทของบุหรี่ยี่สูบ จากผลการสำรวจ ปี 2567 พบว่า ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่สูบบุหรี่ ร้อยละ 16.5 นิยมใช้ผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่ยี่ผลิตจากโรงงานมากที่สุด (ร้อยละ 12.6) รองลงมา คือ บุหรี่มวนเอง (ร้อยละ 8.8) บุหรี่ไฟฟ้า (ร้อยละ 1.5) และเป็นบุหรี่ยี่ประเภทอื่น ๆ เช่น ยาสูบที่สูบผ่านน้ำ (ร้อยละ 0.2) ตามลำดับ

ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่สูบบุหรี่ จำแนกตามประเภทบุหรี่ยี่¹ พ.ศ. 2567

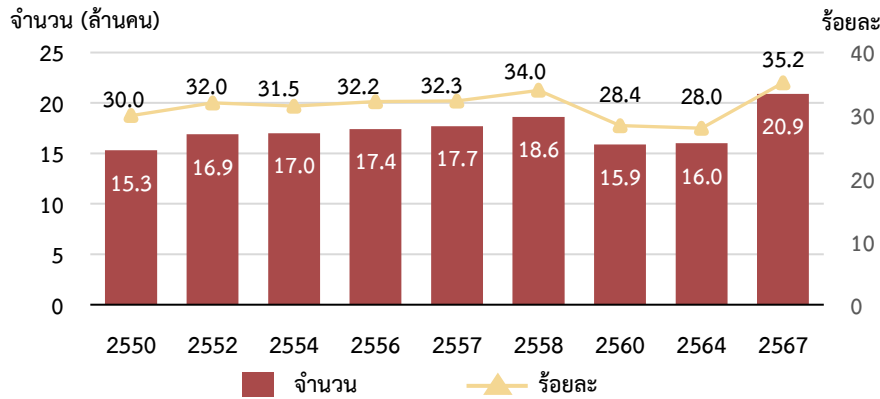
หมายเหตุ : ¹ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

² อื่น ๆ เช่น ยาสูบที่สูบผ่านน้ำ / บารากู๋ ไปป์ ชิการ์ เป็นต้น

2. สถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

สถานการณ์การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในช่วงปี 2550 - 2567 พบว่า จำนวนผู้ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2550 - 2558 แต่กลับลดลงในปี 2560 เป็น 15.9 ล้านคน (ร้อยละ 28.4) และเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี 2567 เป็น 20.9 ล้านคน (ร้อยละ 35.2)

จำนวนและร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ในช่วง 12 เดือนที่แล้ว พ.ศ. 2550 - 2567

ที่มา : สํารวจพฤติกรรมกรสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2550 2554 2557 และ 2560
 สํารวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2552 2556 และ 2558
 สํารวจพฤติกรรมด้านสุขภาพของประชากร พ.ศ. 2564
 สํารวจสถานการณ์การสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของประชากร พ.ศ. 2567

สำหรับประเภทของเครื่องดื่มฯ ที่ดื่มบ่อยที่สุดในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา พบว่า เบียร์ เป็นเครื่องดื่มที่ได้รับความนิยมสูงสุด (ร้อยละ 58.3) รองลงมาคือ สุราขาว/สุรากลั่นชุมชน/ยาดองเหล้า/เหล้าบ๊วย/วอดก้า/เหล้าจีน (ร้อยละ 24.2) และ สุราสีและสุราแดง (ร้อยละ 14.5) ไวน์คูลเลอร์/สุราผสมน้ำผลไม้ (ร้อยละ 2.0) ไวน์องุ่น/ไวน์ผลไม้/แชมเปญ (ร้อยละ 0.8) และน้อยที่สุดคือ สุราแช่พื้นบ้าน (สาโท อุ กระแช่ ฯลฯ) และ โขจู (ร้อยละ 0.1)

ร้อยละของประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ในช่วง 12 เดือนที่แล้ว จำแนกตามประเภทเครื่องดื่มฯ ที่ดื่มบ่อยที่สุด พ.ศ. 2567

เบียร์/คราฟเบียร์	58.3%
สุราขาว/สุรากลั่นชุมชน	24.2%
สุราสี/สุราแดง	14.5%
ไวน์คูลเลอร์/สุราผสมน้ำผลไม้	2.0%
ไวน์องุ่น/ไวน์ผลไม้/แชมเปญ	0.8%
สุราแช่พื้นบ้าน	0.1%
โขจู	0.1%

ข้อเสนอแนะ

สถานการณ์การสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชากรในประเทศไทยในปัจจุบันสะท้อนถึงแนวโน้มที่แตกต่างกัน โดยพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากรลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินนโยบายและมาตรการของภาครัฐที่มีเป้าหมายลดการสูบบุหรี่ในสังคม พร้อมทั้งสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับผลเสียของการสูบบุหรี่และการส่งเสริมสุขภาพที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลากหลาย เช่น การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจหรือกลยุทธ์การตลาดของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งสองประเภ่นี้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนโดยรวม ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต้องมีการปรับแผนงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมหรือกลยุทธ์การตลาดของภาคธุรกิจ เพื่อให้การควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสุขภาพของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ